

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2496/2523

ธนาคารมหานคร จำกัด โจทก์ บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนลเทรดส์ แอนด์ไฟแนนซ์ จำกัด ผู้ขอชำระหนี้ บริษัท บ้านค่ายอุตสาหกรรม จำกัด ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14, ป.พ.พ. มาตรา 1119

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จะได้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยให้เจ้าหนี้มีสิทธิเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทน้ำตาล บ.จำกัด จำนวน 3,000 หุ้น มูลค่าเป็นเงิน 3,000,000 บาท เพื่อแลกเปลี่ยนกับการโอน สิทธิเรียกร้องและระงับหนี้ซึ่งลูกหนี้ส่งจ่ายเช็คไว้ตามสัญญาทุกก็ตาม แต่ปรากฏว่าไม่ชอบด้วย บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งฯ มาตรา 1119 นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางไม่ จดทะเบียนให้ จึงไม่มีผลบังคับ หนี้เดิมของเจ้าหนี้จึงยังไม่ระงับสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ตามเช็ค ของลูกหนี้ ย่อมไม่โดยไปยังบริษัทน้ำตาล บ.จำกัด เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้รายนี้ได้

คำพิพากษา

คดีนี้สืบเนื่องมาจากศาลจังหวัดระยอง มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยลูกหนี้เด็ดขาดเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๔ บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล เทรดส์ แอนด์ ไฟแนนซ์ จำกัด ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยตาม สัญญากู้เป็นเงิน ๓,๘๐๔,๖๕๗.๕๒ บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในฐานะเป็นเจ้าหนี้ไม่มี ประกัน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ให้บรรดาเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ตรวจสอบคำขอรับชำระหนี้รายนี้แล้ว เจ้าหนี้รายที่ ๖ ที่ ๘ ได้แย้งว่า หนี้ดังกล่าวไม่มีหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือต้องห้ามมิให้ฟ้องร้อง และหนี้ดังกล่าวมีการประนีประนอมระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโอน สิทธิเรียกร้องในฐานะเจ้าหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายที่ ๖ (บริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด) เรียบร้อยแล้ว ขอให้ ยกคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วทำความเห็นว่า ลูกหนี้ เป็นหนี้เจ้าหนี้แล้วต่อมาได้ทำความตกลงเรื่องหนี้สิน โดยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน ทำการแปลงหนี้ใหม่ สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อลูกหนี้จึงระงับไปตามสัญญา เอกสารหมาย จ.๙ และ ต.๑ เป็นเหตุให้หนี้เดิมระงับ ลูกหนี้หลุดพ้นไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้เดิมตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๔๙, ๓๕๐ เจ้าหนี้จึงขอรับชำระหนี้ตามมูลหนี้เดิมไม่ ได้ ไม่มีสิทธิจะได้รับชำระหนี้ควรยกคำขอรับชำระหนี้ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำขอรับชำระหนี้ เจ้าหนี้ผู้ขอรับชำระหนี้อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัทบ้านค่ายอุตสาหกรรมจำกัด ลูกหนี้ฎีกา ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริง ว่า ลูกหนี้ได้ทำสัญญากู้เงินเจ้าหนี้ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามเอกสารหมาย จ.๒ และได้รับเงินดังกล่าว ไปครบถ้วนแล้ว ในการนี้ลูกหนี้ได้ออกเช็คลงวันที่ล่วงหน้าให้เจ้าหนี้นัดถือไว้เพื่อเป็นการชำระหนี้ ตามเอกสารหมาย จ.๓ ถึง จ.๕ และเอกสารหมาย ต.๒ ถึง ต.๔ ปรากฏว่าเจ้าหนี้รับเงินตามเช็คไม่ ได้ ต่อมาเจ้าหนี้ตกลงกับลูกหนี้และบริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด บุคคลภายนอกกับเจ้าหนี้รายอื่นๆ แล้วทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับลูกหนี้ โดยให้เจ้าหนี้มีสิทธิเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทน้ำตาล ระยอง จำกัด จำนวน ๓,๐๐๐ หุ้น มูลค่าเป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อแลกเปลี่ยนกับการโอน สิทธิเรียกร้องและระงับหนี้ตามเช็คซึ่งลูกหนี้ส่งจ่ายไว้ตามสัญญาทุก ตามเอกสาร จ.๙ และ ต.๑

ปรากฏว่าหลังจากที่บริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด ได้ขอจดทะเบียนเพิ่มทุนของบริษัทอีก ๖๐ ล้านบาท แบ่งหุ้นออกเป็น ๖๐,๐๐๐ บาท โดยจัดสรรให้แก่เจ้าหนี้ของลูกหนี้รายนี้ ๓,๐๐๐ หุ้น ปรากฏว่านายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางไม่ยอมรับจดทะเบียนให้เพราะเอาหนี้ (สิทธิเรียกร้อง) มาลงทุนแทนเงินไม่ได้ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ลูกหนี้จึงจัดการให้เจ้าหนี้เข้ามาเป็นผู้ถือหุ้น ในบริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องหนี้ตามเช็คของเจ้าหนี้ไม่ได้ เจ้าหนี้จึง ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้รายนี้ ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ฎีกาว่า ศาลอุทธรณ์ได้มีคำสั่งให้บริษัท น้ำตาลระยอง จำกัด (เจ้าหนี้รายที่ ๖) ได้รับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้เต็มตามจำนวนที่ ขอซึ่งรวมถึงเช็คจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาทดังกล่าวด้วย ซึ่งหากให้เจ้าหนี้รายนี้มีสิทธิได้รับ ชำระหนี้ก็จะกลายเป็นว่าลูกหนี้ต้องรับผิดชอบใช้สองครั้งนั้นศาลฎีกาวินิจฉัยว่า แม้จะได้มี การทำสัญญาประนีประนอมยอมความโดยให้เจ้าหนี้มีสิทธิเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด จำนวน ๓,๐๐๐ หุ้น มูลค่าเป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อแลกเปลี่ยนกับการโอน สิทธิเรียกร้องและระงับหนี้ ซึ่งลูกหนี้ส่งจ่ายเช็คไว้ตามสัญญาทุกก็ตาม แต่ปรากฏว่าไม่ชอบด้วย บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๙ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ไม่จดทะเบียนให้จึงไม่มีผลบังคับ หนี้เดิมของเจ้าหนี้จึงยังไม่ระงับ สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ตามเช็ค ของลูกหนี้ ย่อมไม่โอนไปยังบริษัทน้ำตาลระยอง จำกัด เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้รายนี้ได้ พิพากษายืน

องค์คณะ

ปรีชา สุมาวงศ์ · กุศล บุญยืน · สุวรรณพ กองวาริ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2496/2523>